

PÁPA VÁROS POLGÁRMESTERE

8500 PÁPA, Fő u. 5.

Tel: 89/515-000

Fax: 89/515-083

E-mail: polgarmester@papa.hu

186

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselőtestület 2015. december 21-i ülésére

Tárgy: Pápa Város Önkormányzatának Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata

Előadó: Dr. Áldozó Tamás polgármester
Benecz Rita emberi erőforrás osztályvezető

PÁPA VÁROS POLGÁRMESTERE

8500 PÁPA, Fő u. 5.

Tel: 89/324-585

Fax: 89/515-083

E-mail: polgarmester@papa.hu

Tisztelt Képviselőtestület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt) 92. § (3)-(4) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A koncepció tartalmazza különösen

- a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékkal élő személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményezteteti az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzatokkal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.

Kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Összeállította: Benecz Rita emberi erőforrás osztályvezető

Pápa, 2015. december 10.

Dr. Áldozó Tamás
polgármester

HATÁROZAT

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete Pápa Város Önkormányzatának felülvizsgált Szolgáltatástervezési Koncepcióját elfogadja.

Utasítja a Polgármestert, hogy a koncepció végrehajtásáról, illetve a soron következő felülvizsgálatról gondoskodjon.

Határidő: folyamatos, illetve 2017. december 31.

Felelős: Dr. Áldozó Tamás polgármester

Benecz Rita emberi erőforrás osztályvezető

Pápa Város Önkormányzatának
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓJA

2015.

B E V E Z E T Ő

A szolgáltatástervezési koncepció készítésének kötelezettségét a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92. § (3)-(4) bekezdése írja elő.

A törvény alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő, szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.

A koncepció tartalmazza különösen:

- a lakosságszám alakulását,
- a korösszetételt,
- a szolgáltatások iránti igényeket,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét,
- az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

I.

CÉLOK, FELADATOK, ALAPELVEK

I. 1. A szolgáltatástervezési koncepció célja:

- a szociális szolgáltatások alapelveinek, irányának, céljainak meghatározása, amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, átalakítása során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások további szereplőit;
- azoknak a konkrét célkitűzéseknek a részletezése, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során érvényesíteni kíván;
- elősegíteni a szociális törvény által meghatározott feladatok ellátását.

I. 1.1. Fő célkitűzése:

- a szociális szolgáltatások kerüljenek közelebb az ellátottakhoz;
- hangsúlyosabbá váljon a saját környezetben történő gondozás;
- az egyházak, civil szervezetek, vállalkozások és önkéntesek részvételének megerősítése a szociális ellátásokban.

I. 2. A koncepció feladata, hogy:

- elősegítse a Szt. által előírt, teljes körű szociális szolgáltatási rendszer működtetését;
- információkat biztosítson egyéb fejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozásához és megvalósításához;
- információt adjon a különböző szolgáltatást igénylők részére, illetve a szolgáltatást biztosító intézmények, szervezetek számára;

- tartalmazza azokat a területeket, amelyeket az önkormányzat befolyásolni kíván;
- kijelölje azokat a lakossági szükségleteket, amelyek kielégítését az önkormányzat saját felelősségkörébe utal;
- meghatározza azokat az értékeket, amelyek alapvetően irányítják az önkormányzati szociálpolitikát.

I. 3. Alapelvek és értékek

- Mindenkinnek joga van az emberhez méltó életre, ennek érdekében minden jogosult számára biztosítani kell az Alaptörvényben és a szociális törvényben rögzített szociális jogok érvényesítését. A rászorulóknak nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, korra, a cselekvőképesség hiányára vagy korlátozottságára, fogyatékosságára való tekintet nélkül jogosultak igénybe venni a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat.
- Az önkormányzati szociálpolitikában a szociális biztonság megteremtésére kell törekedni annak érdekében, hogy a jogosultak ne maradjanak ellátás nélkül.
- Az önkormányzat és szociális intézményei feladata az ellátást igénylők szociális biztonságának megteremtése, figyelembe véve az önkormányzat lehetőségeit. Minden segítséget meg kell adni, hogy a gondozásban részesülő minél tovább saját lakásában élhessen.
- A szociális szolgáltatások és ellátások középpontjában az egyénnek és a családnak és ezek szociális egyensúlya helyreállításának kell állnia.
- Az önkormányzat kiemelt feladata az egyenlőtlenségek mérséklése, a szociális biztonság megteremtése és a szegénység okozta nehézségek enyhítése.
- A szociális szolgáltatásokat és ellátásokat differenciáltan kell nyújtani annak érdekében, hogy mindenki olyan szolgáltatásban és ellátásban részesüljön, amit szükségletei indokolnak, a jogosult ott és attól a szervezettől kapja a támogatást, ahol számára ez legmegfelelőbb, szem előtt tartva az emberközpontú gondoskodást.
- Az egészségügyi és szociális ágazat szervezeti felépítésénél, az ellátási és gondozási szolgáltatások biztosításánál figyelembe kell venni az idős személyek sajátos igényeit, ide értve az idős korra jellemző betegséget, kezelésére szolgáló gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök, gyógyfürdő ellátás megszervezésének lehetőségét anyagi helyzetükkel összhangban.
- Az idős személyeknek joguk van az egészséges életkörülményekhez és életvitelhez, koruknak és állapotuknak megfelelő színvonalú egészségügyi ellátáshoz és szolgáltatáshoz, szociális gondozáshoz.
- Fontos szempont, hogy az ellátás minden esetben személyre szabott legyen.

II. HELYZETELEMZÉS

II. 1. Pápa város demográfiai adatai

Pápa város területe 91,62 km².

II. 1. 1. Lakónépesség életkor szerinti megoszlása

Kor-csoport	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0-14 éves	5117	5070	4976	4878	4780	4560	4364	4291	4296	4554
15-64 éves	23076	22890	22985	22577	22649	21948	22081	21876	21596	21080
65- X éves	4988	5048	5119	5162	5235	5561	5217	5284	5376	5556
Összesen	33181	33008	33080	32617	32664	32069	31662	31451	31268	31190

II.1.2. Lakónépesség nemek szerinti megoszlása

Nem	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
nő	17406	17329	17345	17028	17105	16718	16536	16430	16404	16361
férfi	15775	15679	15735	15589	15559	15351	15126	15021	14864	14829
Összesen	33181	33008	33080	32617	32664	32069	31662	31451	31268	31190

II. 1.3. Öregedési index

Statisztikai mutatószám, amely azt mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest. Az öregedési index praktikus mutatószám, mert időben, térben könnyen összehasonlíthatóan fejezi ki a népességben történő változást, pl. az öregedési index növekszik, ha az össznépességben belül emelkedik az időskorúak száma, az index csökken, ha emelkedik a születések száma és a 14 év alatti korosztály száma. Egy adott területi egység népességének korösszetételében - így az öregedési indexében is - változást okoznak a ki- és beköltözések, a lakóhely változtatások is.

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
97,4	99,5	102,8	105,8	109,5	121,9	119,54	123,14	125,14	122,00

II. 1.4. Természetes szaporodás

Év /fő	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
élve születés összesen	271	317	282	276	282	254	265	286	287	305
halálozás összesen	391	390	394	373	411	403	392	402	353	385
természetes szaporodás, fogyás	-120	-73	-112	-97	-129	-149	-127	-116	-66	-80

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

II. 1.5. Belföldi vándorlás

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg
2008	513	617	-104
2009	469	571	-102
2010	468	527	-59
2011	401	527	-126
2012	418	525	-107
2013	505	570	-65
2014	509	623	-114

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

II. 1.6. Házasságkötések és válások száma

ÉV	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
házasságkötés	133	136	107	108	124	118	121	136	115	139
válás	90	99	96	90	65	63	99	82	61	74

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

II. 2. Köznevelési intézmények

Intézmény neve	Fenntartó	2015/2016. tanévre beírt létszám
ÓVODÁK		
Pápai Városi Óvodák	Pápa Város Önkormányzata	133
Pápai Városi Óvodák Csókai Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	83
Pápai Városi Óvodák Erzsébetvárosi Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	89
Pápai Városi Óvodák Fáy András lakótelepi Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	112
Pápai Városi Óvodák Huszár lakótelepi Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	130
Pápai Városi Óvodák Kéttornyúlaki Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	26
Pápai Városi Óvodák Nátuskerti Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	110
Pápai Városi Óvodák Tapolcafői Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	28
Pápai Városi Óvodák Tókeri Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	69
Pápai Városi Óvodák Vajda Péter lakótelepi Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	83
Szent Anna Római Katolikus Óvoda	Veszprémi Érsekség	106
ÁLTALÁNOS ISKOLÁK		
Vajda Márta Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és EGYMI	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pápai Tankerülete	144 ebből 10 óvodás
Pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pápai Tankerülete	454
Munkácsy Mihály Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pápai Tankerülete	479
Tarczy Lajos Általános Iskola	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pápai Tankerülete	569
Pápai Weöres Sándor Általános Iskola	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pápai Tankerülete	359
Szent István Római Katolikus Általános Iskola	Veszprémi Érsekség	380
Gyurácz Ferenc Evangélikus Általános Iskola	Pápai Evangélikus Egyházközség	208
KÖZÉPFOKÚ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK		
Acsády Ignác Szakképző Iskola	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Veszprémi Tankerülete	426
Pápai Gazdasági Szakképző és Kollégium	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Veszprémi Tankerülete	456
Batthyány Lajos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium	Vidékfejlesztési Minisztérium	606
Pápai Petőfi Sándor Gimnázium	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pápai Tankerülete	371
Türr István Gimnázium és Kollégium	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Pápai Tankerülete	568
Pápai Református Kollégium Gimnáziuma és Művészeti Szakközépiskolája	Dunántúli Református Egyházkerület	368
FELSŐFOKÚ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK		
Pannon Egyetem Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar Neveléstudományi Intézet		
Pápai Református Teológiai Akadémia		

II. 3. Egészségügyi ellátórendszer

II.3.1. Egészségügyi alapellátás

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének önkormányzati rendelete alapján a városban

- 12 felnőtt háziorvosi körzet,
- 6 házi gyermekorvosi körzet és
- 6 fogorvosi körzet,
- 10 területi védőnői körzet,
- 7 iskolavédőnői szolgálat, melyek feladataikat utcajegyzék szerint (körzetekben) látják el.

Az Önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződés alapján a háziorvosok az egészségügyi alapellátás körében gondoskodnak a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, valamint kötelesek részt venni a hétközi, hétvégi, ünnepnap és munkaszüneti napi ügyeleti szolgálatban.

Hétköznapokon 16-20 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 8-12 óra és 15-20 óra között a gyermekorvosi alapellátási ügyeletet a város biztosítja, 20 óra után ezt a feladatot, valamint a fekvő- és járóbeteg ellátást a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő látja el.

Központi ügyelet hétköznapokon 16-08 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 0-24 óra között látja el feladatát.

Az egészségügyi alapellátás részét képező védőnői ellátás az előírásoknak megfelelően biztosított, területi elven működő, a településen lakó és életvitelszerűen ott tartózkodó személyek számára hozzáférhető, ingyenes szolgáltatás. Pápa város közigazgatási területén 10 területi védőnői körzetet alakított ki az önkormányzat.

A védőnői szolgálat célja a családok egészségének megőrzésére irányuló preventív tevékenység, egészségnevelés, szűrővizsgálatok, gondozás. A területi védőnők feladatai: a nővédelem, a várandós anyák gondozása, a gyermekágyas anyák gondozása, 0-6 éves gyermekek gondozása, családgondozás.

Az általános és középiskolás tanulók ellátását 7 iskolavédőnői szolgálat biztosítja. Az iskola védőnők feladatai közé tartozik az egészségnevelés, szűrővizsgálatok, gondozás az oktatási intézményekben.

A védőnők gondozási feladataikat önállóan végzik, de együttműködnek a házi gyermekorvosokkal, iskolaorvosokkal, szülész szakorvosokkal és az Egyesített Szociális Intézmény családgondozóival.

II.3.2. Felvilágosító programok, egyéni tanácsadás

Az alapellátás dolgozói minden jelentős városi rendezvényen jelen vannak ingyenes egészségmegőrző és prevenciós szűrésekkel. A védőnők is folyamatosan szerveznek a lakosság számára felvilágosító programokat.

A területi ellátást végző védőnők hosszú évek óta 3 helyszínen (Kópé Vár Játsszóházban, Anna téri és Vajda lakótelepi védőnői tanácsadóknál), a baba-mama klubok keretein belül tartanak rendezvényeket, melyeken kiemelten a 0-3 éves gyermekeket nevelő szülők számára közvetítenek egészségmegőrzéssel, gyermekgondozással, neveléssel stb. kapcsolatos ismereteket.

Pápán 24 órás, ingyenesen hívható telefonos lelkesegély-szolgálat működik, ahol képzett, önkéntes szakemberek nyújtanak tanácsot az őket megkeresőknek.

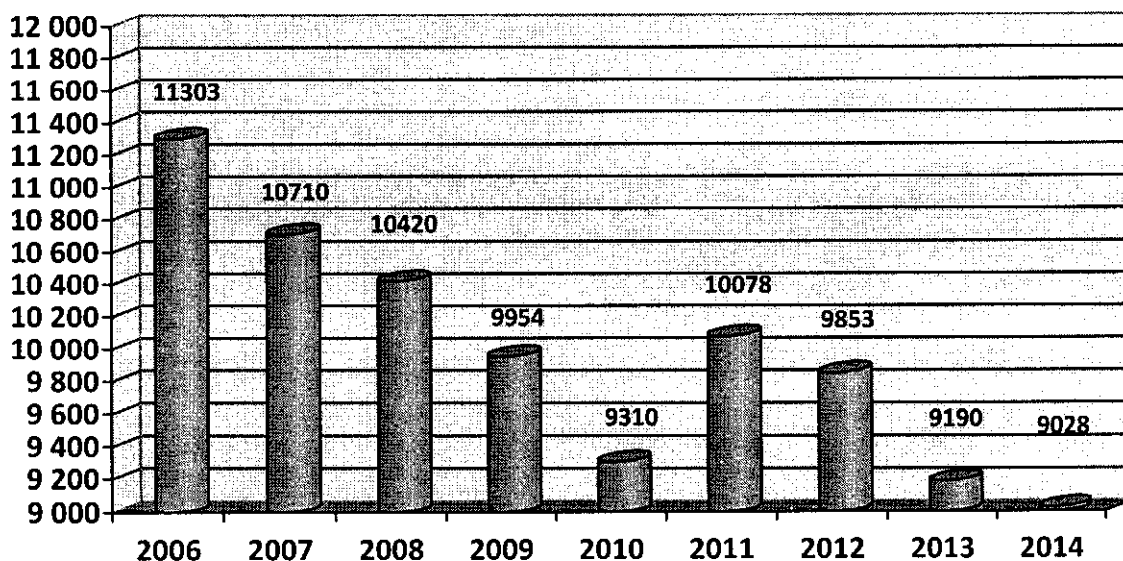
A városban olyan csoportok, egyesületek is működnek, amelyek valamilyen betegségcsoportból felgyógyultakat tömörítenek egy közösségbe (pl. emlőműtöttek, stoma-klub, mozgássérültek klubja). Ezek a klubok a rendezvényeikre háziorvosokat, szakorvosokat, egészségügyi szakembereket hívnak meg, akik segítik a megfelelő lelki feldolgozási folyamatokat is.

II.3.3 Fekvőbeteg ellátás

A város és a térség fekvőbeteg és járóbeteg szakellátását a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő látja el. A struktúra átalakítást követően 2012. július 1-től a kórház jelenleg is a következő szerkezetben működik:

Osztály	Ágyszám	Megjegyzés
Belgyógyászat	60	
Sebészet	29	önálló osztály
Fül-orr-gégész	12	önálló osztály
Gyermekegyógyászat	15	önálló osztály
Szülész-nőgyógyászat	15 (10+5)	szülész 10 ágy, nőgyógyászat 5 ágy
Intenzív Terápiás Osztály	6	
Sürgősségi Betegellátó Osztály	4	
Szemészet	0	egynapos ellátás
Urológia	0	egynapos ellátás
Ápolás	75	
Krónikus	30	
Mozgásszervi rehabilitáció	30	
Aktív összesen	141	
Krónikus összesen	135	
Krónikus+aktív összesen	276	

Elbocsátott fekvőbetegek (fő)

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal

II. 4. Foglalkoztatottsági helyzet

II.4.1. Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

Év		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
nyilvántartott álláskereső	fő	1533	2052	1909	1575	1645	1576	1028
180 napnál régebben regisztrált	fő	747	1255	1233	781	751	755	518
20 éves és fiatalabb	fő	73	99	67	68	77	74	42
	%	4,8	7,8	3,5	4,3	4,7	4,7	4,1
21-25 év	fő	217	328	261	190	226	205	126
	%	14,2	16	13,7	12,1	13,7	13,0	12,3
26-30 év	fő	205	271	225	192	183	173	104
	%	13,4	13,2	11,8	12,2	11,1	11,0	10,1
31-35 év	fő	219	280	261	190	202	191	120
	%	14,3	13,6	13,7	12,1	12,3	12,1	11,7
36-40 év	fő	179	234	210	204	200	186	109
	%	11,7	11,4	11	13	12,2	11,8	10,6
41-45 év	fő	173	235	244	184	181	169	106
	%	11,3	11,5	12,8	11,7	11	10,7	10,3
46-50 év	fő	168	205	224	189	189	177	117
	%	11	10	11,7	12	11,5	11,2	11,4
51-55 év	fő	189	272	267	211	204	211	168
	%	12,3	13,3	14	13,4	12,4	13,4	16,3
56-60 év	fő	102	120	140	140	174	182	129
	%	6,7	5,8	7,3	8,9	10,6	11,6	12,5
61 év felett	fő	8	8	10	7	10	8	7
	%	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált álláskereső száma korcsoportok szerinti megoszlásában megfigyelhető, hogy legalacsonyabb a 20 éves és annál fiatalabb, valamint a 61 év feletti korcsoport aránya. A 20 éves és annál fiatalabb korosztály kedvező munkanélküliségi adatait az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja. A képzettség megszerzését követően nagyobb számban jelennek meg a munkaerő-piacon, ennek oka a nem megfelelő szakmaválasztás, szakmai tapasztalat hiánya.

A munkaerőpiac elvárásai már nem csak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a személyes kompetenciákra, gyakorlati tudásra is kiterjednek. A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, a megváltozott munkaképességűek és az alacsony iskolai végzettségűek.

Általános tapasztalat, hogy összefüggés van a munkanélküliség időtartama és az elhelyezkedési arányok között: minél több időt töltenek álláskeresőként, annál jobban csökken az elhelyezkedési esélyük, ezért elhelyezkedésükhöz különböző támogatási formák nyújtanak segítséget.

A tartósan munkanélküliek számára olyan helyzetet kell teremteni, hogy visszakerülhessenek a nyílt munkaerőpiacra, ennek egyik lehetséges módja a közfoglalkoztatás.

II. 4.2. Aktív korúak ellátásában részesülők

Év	Fő	Nemek szerinti megoszlás		Életkor szerinti megoszlás		
		nő	férfi	18-29 év	30-45 év	45 év felett
2003.	210	87	123	47	103	60
2004.	259	139	120	63	124	72
2005.	288	154	134	69	107	112
2006.	336	158	178	89	127	120
2007.	417	206	211	107	160	150
2008.	505	232	273	131	201	173
2009.	623	305	318	168	264	191
2010.	911	415	496	260	314	337
2011.	864	397	467	247	298	319
2012.	721	312	409	232	286	203
2013.	625	311	314	124	197	304
2014.	399	195	204	82	11	206

II. 4.3. Aktív korúak ellátásában részesülők közül közfoglalkoztatásban résztvevők

Év	Fő	Nemek szerinti megoszlás		Életkor szerinti megoszlás		
		nő	férfi	18-29 év	30-45 év	45 év felett
2006.	65	35	30	20	21	24
2007.	62	40	22	15	30	17
2008.	89	49	40	24	60	5
2009.	187	56	131	49	118	20
2010.	258	133	125	86	92	80
2011.	460	221	239	151	164	145
2012.	365	175	190	120	132	113
2013.	339	159	180	58	122	159
2014.	387	169	218	75	122	190

II. 4.4. A nyilvántartott állás keresők Pápa városban

Év	Nyilvántartott állás keresők (fő)										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
január	1375	1312	1362	1471	1679	2202	2037	1847	1786	1264	900
február	1426	1353	1483	1494	1945	2350	2163	1890	1841	1505	970
március	1421	1326	1513	1439	2086	2329	2000	1732	1870	1173	1054
április	1358	1255	1428	1397	2151	2179	1914	1721	1712	1120	905
május	1314	1185	1389	1352	2132	2069	1836	1592	1591	1169	785
június	1312	1167	1064	1398	2113	1992	1725	1554	1505	1011	814
július	1319	1230	1412	1380	2182	2045	1771	1599	1512	981	850
augusztus	1324	1271	1417	1432	2210	2050	1820	1585	1543	973	854
szeptember	1278	1283	1406	1460	2126	1973	1712	1525	1488	897	880
október	1258	1210	1381	1410	2075	1901	1615	1487	1406	860	813
november	1240	1202	1346	1423	2129	1904	1512	1568	1350	867	-
december	1223	1228	1346	1533	2052	1909	1575	1646	1308	808	-

III. SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

III.1. Egyesített Szociális Intézmény férőhelyei, szolgáltatásai (2014.12.31. állapot)

Idősek Otthona összesen 137 férőhely, ebből:

- átlagos ápolást-gondozást nyújtó (Barát u. 3.) 49 férőhely
- átlagos ápolást-gondozást nyújtó (Teveli út 3.) 31 férőhely
- átlagos ápolást-gondozást nyújtó (Vörösmarty u. 12.) 42 férőhely
- fokozott ápolást-gondozást nyújtó (Barát u.4-6.) 15 férőhely

Időskorúak Gondozóháza 20 férőhely

Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása 28 férőhely

Fogyatékosok Nappali Intézménye 20 férőhely

Idősek Klubja 40 férőhely

Szociális alapszolgáltatások:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- támogató szolgáltatás
- családsegítés

Gyermekjóléti alapszolgáltatás: gyermekjóléti szolgáltatás

III.2. Engedélyezett férőhelyek és kihasználtság

Intézmény	Engedélyezett férőhelyek (fő)				Kihasználtság %			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Idősek Otthona	157	137	137	137	93,48	99,42	94,75	96,20
Időskorúak Gondozóháza	25	20	20	20	79,16	96,85	96,18	96,30
Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása	20	20+6	20	20 + 6	97,95	95,57	92,78	98,16
Fogyatékosok Nappali Intézménye	20	20	20	20	87,9	83,45	83,37	84,30
Idősek Klubja	50	50	40	40	64,12	54,82	51,10	39,75

Alapszolgáltatások	Normatíva szerinti teljesített feladatmutató	
	2013.	2014.
Étkeztetés	311 fő	282 fő
Házi segítségnyújtás	55 fő	47 fő
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	141 fő	141 fő
Támogató szolgáltatás	4839 feladategység	4605 feladategység

IV.

EGYHÁZAK, ALAPÍTVÁNYOK, CIVIL SZERVEZETEK, ÖNKÉNTESK

A városban a történelmi egyházak mindegyike, továbbá több kisegyház is jelen van és aktívan részt vesz a szociális ellátásokban.

A **Szent Anna Római Katolikus Plébánia** az elmúlt évben karitatív célokra (gyógyszer, tüzelő, mosószer és élelmiszer támogatás) jelentős összeget fordított egyrészt a plébánia költségvetéséből, másrészt a Szent Antal perselyből.

Napi rendszerességgel 10-12 családot segítenek élelmiszerrel, amelyet a plébánián osztanak ki. Használt ruhát, bútorokat és háztartási gépeket gyűjtenek a hívek felajánlásából, amelyekből a családokat támogatják.

A Szent Erzsébet-napi jótékonyági műsor bevétele karitatív céllal a szegények megsegítését szolgálja. A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) pápai csoportja Jézus Krisztus képviselőtét valósítja meg az élet minden területén, a Kamilliánus Család pápai csoportja, mozgáskorlátozott gyermekeknek tart karácsonyi ajándékozással egybekötött műsort.

Az **Ordo Militaris Teutonicus** (Teuton lovagok) képviselői az elmúlt években többször szállítottak nagyobb mennyiségű adományt a városban élő rászorulóknak részére (bébiétel, bébiital, tápszer, müzli, textília, cipő, ruházat), melyek kiosztásában a családgondozók működtek közre.

A **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-dunántúli Régió Pápai Csoportja** rendszeres tevékenység keretében:

- minden hétfőn 9-14 óra között krízis ügyeletet tart az Árok u. 13. szám alatti raktárban;
- az irodájukban szeretetklubot működtetnek egyedülálló nyugdíjasoknak, heti egy alkalommal, hétfő délutánonként.
- az Ifjúsági Centrumban átlagosan napi 40 gyermek felügyeletét látják el a közoktatási intézmények éves működésének, tanítás nélküli időszakaiban.

Az Egyesített Szociális Intézmény a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat veszprémi Befogadás Házával** kötött együttműködési megállapodás értelmében mozgó orvosi szolgálatot biztosít a Pápán élő hajléktalanok részére, hetente egy alkalommal csütörtökönként.

A **Pápai Református Egyházközség** karitatív tevékenység keretében az idősek otthonának telephelyein, havonta egy alkalommal, a kórházban heti rendszerességgel Istentiszteletet tart. Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat működik, amelynek szervezésében és gondozási munkájában a gyülekezet tagjai is részt vesznek.

A hajléktalan szálló lakói részére karácsonykor tartós élelmiszerekből összeállított ajándécsomagot készítenek, ruhaadományokat gyűjtenek.

A **Református Nőszövetség Gyülekezete** rendszeres lelki támogatást nyújt, áhítattal és szeretetvendégséggel várja a városban élő hajléktalanokat.

A **Pápai Evangélikus Egyházközség** karitatív és szociális jellegű tevékenysége keretében havonta egy alkalommal és egyházi ünnepnapokon az idősek otthonaiban tesz látogatást. Minden hétfőn és egyházi ünnepnapokon a kórházban istentiszteletet tartanak, emellett vasárnaponként rendszeresen, keddenként pedig alkalmanként a betegszobákban látogatja meg a lelkész a betegeket.

A **Bora Katalin Asszonykör** karácsonyi ajándécsomaggal, illetve szeretetvendégséggel segíti az egyházközség rászorultjait.

A **Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet** Pápa Város Önkormányzatával kötött ellátási megállapodás értelmében 2009-től 35 fő, ebből 14 pápai részére folyamatosan biztosít teljes körű ellátást a gyülekezet által fenntartott anyaoththon.

Rendszeresen juttat élelmiszert, bútort, tüzelőt és ruhaadományt a rászoruló családok részére.

A **Magyar Vöröskereszt Pápa Területi Szervezete** a városban és a kistérségben élőknek nyújt támogatást: lehetőségeihez mérten ruhaneműkkel és tartós élelmiszerekkel segítenek a hozzájuk fordulóknak, nagyobb mértékű adományosztást az ünnepek alkalmával végeznek.

A **Pápai Nagycsaládosok Közhasznú Egyesületének** célja az élet és az anyaság tiszteletére nevelés, a házasságért és a jövő generációjáért érzett felelősség erősítése, nagycsaládosok sajátos érdekeinek képviselete és szolgálata, mely megvalósításához gyűjtéseket, városi rendezvényeket (Gyermekek Világnapja, Családi nap a népesedési világnap alkalmából, Családi Napok, Családi egészségnap, Húsvéti Játsszóház, Házasság Világnapja) tartanak.

Nehéz Légi Szállító Ezred pénzbeli adománnyal támogatja az Egyesített Szociális Intézmény tárgyi feltételeinek javítását „Az Időskorúak szociális ellátása” Alapítványon keresztül.

A **Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal partnereként a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet felajánlásából 2013. évben**, EU-s élelmiszersegély-program keretében lisztet, tésztát, cukrot és háztartási kekszet osztottak ki a családgondozók a létminimum közelében élők, munkanélküliek, hajléktalanok, kisnyugdíjasok, hátrányos helyzetű családok részére.

Kimutatás az élelmiszersegélyről

Élelmiszersegély osztásának időpontja	2013.01.21-22.	2013.06.04.	2013.10.17.
Átvett csomagok száma	2159	1986	2024
Családok száma	1808	1622	1636
Családtagok száma	2514	2356	2356

Az Egyesített Szociális Intézmény 2013 és 2014-ben is 1-1 alkalommal kapott, **Schwetzingen** testvérvárosból gyermek és felnőtt ruházatot, gyermekjátékokat, kerékpárokat, iskolai felszereléseket, lábbelit, egyéb textíliát, babakocsikat, gyermeküléseket, gyógyászati segédeszközöket, melyet a rászorulóknak juttattak el a családgondozók.

Kampenből 2013-2015 közötti három éves időszakra 32.000 euro támogatást kapott az intézményt, melyet a Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása teljes bútorzatának beszerzésére továbbá az Idősek Otthona telephelyeire új betegágyakra fordítottak.

Egyre szélesedő teret kapott az intézmény életében az **önkéntes munka**, több civil szervezettel, költségvetési szervvel is kapcsolatban állnak, pl. Civilszerviz Közösségfejlesztő Közhasznú Egyesület, Dunántúli Cigányság Felemelkedéséért Közhasznú Egyesület, Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi-Érdekképviseleti Egyesülete, emellett magánszemélyek is végeznek önkéntes munkát. 2014 évben 10 fő végzett önkéntes munkát.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltaknak alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezésében 5 középfokú köznevelési intézménnyel együttműködési megállapodás történt az iskolai közösségi szolgálat lebonyolítása érdekében. Az intézmény minden területén szívesen fogadja a diákokat. Az önkéntes munkát vállalók megismerhetik a szociális ellátórendszert és megtapasztalhatják az önzetlen segítségnyújtás örömét.

V.

IDŐSKORÚAK SZOCIÁLIS ELLÁTÁSÁÉRT ALAPÍTVÁNY

Az intézmény működési feltételeinek javítása céljából Az időskorúak szociális ellátásáért Alapítvány az alábbi támogatásokat nyújtotta:

Év	Támogatott cél	Támogatás összege
2011.	Ellátottak részére karácsonyi csomagvásárlása	299.057,- Ft
	Szakmai és kulturális program, Kampen partnervárossal történő tapasztalatcsere költségeinek támogatása	143.370,- Ft
2012.	Vörösmarty u. 12. sz. alatti Idősek Otthona külső világítás	634.804,- Ft
	Egyesített Szociális Intézmény dolgozóinak továbbképzése	569.879,- Ft
	Idősek Klubja televízió vásárlás	69.000,- Ft
	Ellátottak részére karácsonyi csomagvásárlása	292.270,- Ft
	Kampen partnervárossal történő tapasztalatcsere költségeinek támogatása	356.130,- Ft
	Fogyatékosok Nappali Intézménye korszerűsítés, felszerelések, szabadidős programok szervezése	738.956,- Ft
2013.	Kampen partnervárossal történő tapasztalatcsere költségeinek támogatása	250.000,- Ft
	Szakmai nap, szakmai továbbképzések támogatása	800.000,- Ft
	4 db új benzines kerékpár, 1 db használt kismotor a szociális gondozók részére (Pápai bázisreptér adománya)	700.000,- Ft
	Fogyatékosok nappali intézményének korszerűsítése, szabadidős programok megvalósítása	480.000,- Ft
	Egyesített Szociális Intézmény számítógépparkjának korszerűsítése	1.000.000,- Ft
2014.	Kampen partnervárossal történő tapasztalatcsere költségeinek támogatása	100.000,- Ft
	Szakmai nap, szakmai továbbképzések támogatása	400.000,- Ft
	Karácsonyi csomag vásárlása az ellátottaknak	260.000,- Ft
	Egyesített Szociális Intézmény tárgyi feltételeinek javítása	470.000,- Ft
	1 fő gyógytornász megbízási díjának támogatása a Fogyatékosok Nappali Intézményében	330.000,- Ft
2015.	Szakmai nap, szakmai továbbképzések támogatása	800.000,- Ft
	Karácsonyi ajándékesomagok az ellátottak részére	350.000,- Ft
	Kampen partnervárossal történő tapasztalatcsere költségeinek támogatása	350.000,- Ft
	1 fő gyógytornász megbízási díjának támogatása a Fogyatékosok Nappali Intézményében	330.000,- Ft
	Egyesített Szociális Intézmény tárgyi feltételeinek javítása	570.000,- Ft
	Hajléktalanok Átmeneti Szállásán antennarendszer kiépítése	670.000,- Ft
	Idősek Otthona férfiosztály lakószobáinak parketta cseréje, terápiás eszközök és textíliák vásárlása	2.350.000,- Ft

VI.

A VÁROS SZOCIÁLPOLITIKÁJÁNAK FŐBB JELLEMZŐI

Az Szt. a jelentkező igényeknek és követelményeknek úgy kívánt eleget tenni, hogy elsősorban a rászorultsági alapon nyújtható, célzott támogatások rendszerét építette ki.

A támogatásokon keresztül a családokra koncentrál, de rögzíti az egyén, a családok és a helyi közösségek felelősségét is. Szélesítette – elsősorban a személyes gondoskodás körében – a nem állami szerződéseknek (egyházak, vállalkozók, stb.) a szociális ellátó rendszerhez való kapcsolódásának lehetőségeit.

A helyi önkormányzat - figyelemmel a lakosság teherbíró képességére - rendeletében meghatározta a rászorultságtól függő ellátások feltételeit. Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete megalkotta a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint a gyermekek és a fiatal felnőttek rászorultságára tekintettel nyújtható ellátásokról és az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló, valamint a Pápa városban biztosítható személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybe vételének rendjéről, a fizetendő térítési díjak megállapításáról szóló önkormányzati rendeleteit, melyeket a törvényi változások és a lehetőségek függvényében rendszeresen felülvizsgál, és szükség esetén módosít.

Az Szt. felhatalmazást adott a települési önkormányzatok részére, hogy 2015. március 1-jétől rendszeres és rendkívüli települési támogatást állapítson meg, emellett saját költségvetése terhére **egyéb ellátásokat** is megállapíthat. Ezek közé tartozik **a temetési kölcsön, háztartási hulladékra vonatkozó díjkedvezmény, gyermekétkeztetési kedvezmény és tankönyvtámogatás.**

Pápa Város Önkormányzata gondoskodik az intézményhálózat kiépítéséről, illetve a meglévő korszerűsítéséről és működtetéséről. A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások esetében az alapellátási feladatok színvonalas ellátása mellett biztosítja a szakosított ellátásokat is. **Ellátja a kötelező feladatokon túl az idősek otthonának működtetését.** Az intézményhálózat egymásra épülő – a fokozatosság elvét szem előtt tartva – átjárható és szervezett.

Pápa városban a szociális alap- és szakosított ellátásokat, valamint a gyermekjóléti alapellátásokat az **Egyesített Szociális Intézmény integrált formában** látja el.

Feladatának tekinti a működési területén élő egyének, családok, csoportok, közösségek szociális és mentális szükségleteinek feltárását és a megoldás elősegítését. A családok összetartó erejének megőrzésére és támogatására preventív intézkedéseket dolgoz ki.

Elősegíti a családban az átmenetileg sérült vagy hiányzó funkciók helyreállítását. Nyitott intézményként működik, a segítségre szoruló személy vagy család közvetlenül igénybe veheti.

A szolgáltatások és intézmények működési engedélyét a Veszprém Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala adja ki. Az önkormányzat által működtetett szolgáltatások és fenntartott intézmények határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkeznek.

VII.

AZ ELLÁTÁSI KÖTELEZETTSÉG TELJESÍTÉSÉNEK HELYZETE

VII. 1. Pénzbeli és természetbeni ellátások

Az önkormányzat szociális ellátó rendszerét 2015. március 1. napjától úgy alakította ki, hogy mindenki számára jogosultságának megfelelő ellátást tudjon biztosítani; kiépítette a pénzbeli és természetbeni ellátások széles skáláját.

Központi költségvetés terhére megállapított támogatási formák

a) Rendszeres települési támogatások:

- települési gyógyszer-támogatás
- települési lakhatási támogatás
- települési ápolási támogatás

b) Rendkívüli települési támogatás

c) Egyéb támogatások

- rendszeres gyermekétkeztetési kedvezmény
- óvodáztatási támogatás

Önkormányzat saját költségvetése terhére megállapított egyéb támogatási formák

- tankönyvtámogatás
- gyermekétkeztetési kedvezmény
- temetési kölcsön
- köztemetés
- háztartási hulladékra vonatkozó díjkedvezmény

A rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokra vonatkozó 2015. évi adatokat a 2. melléklet tartalmazza.

VII. 2. Szociális alapszolgáltatások

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi vagy mentális állapotukból, valamint más okból származó problémáik megoldásában.

VII. 2.1. Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

A szociális rászorultság feltételeit a települési önkormányzat rendeletében szabályozza.

VII. 2.2. Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást. Amennyiben a házi segítségnyújtás során szakápolási feladatok ellátása szükséges, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást. A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet.

VII. 2.3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** 2013. július 1-től állami feladat. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság 2013. július 1-től 2013. december 31-ig terjedő időszakra, továbbá folyamatosan 2014 és 2015 évre is szerződést kötött Pápa Város Önkormányzatával a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátás biztosítása és finanszírozása tárgyában, így a feladatot továbbra is az Egyesített Szociális Intézmény Gondozási Központja látja el.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a házi segítségnyújtás kiegészítéseként működik, készenléti formában. Célja a saját otthonukban élő, egészségi és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízis helyzetek elhárítása.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás vonatkozásában az ellátási terület Pápa város mellett Farkasgyepű és Bakonyjákó települések közigazgatási területe.

VII. 2.4. Támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén. A támogató szolgáltatást az önkormányzat 2005. január 1. óta működteti az Egyesített Szociális Intézmény útján. Az ellátottak megaláztatására működik az alapszolgáltatás, hiszen a lakókörnyezetben történő segítségen túl szállítást is biztosít, melyet a nappali ellátást nyújtó intézmények látogatása, egészségügyi intézménybe, temetőbe való eljuttatás céljából vesznek igénybe.

VII. 2.5. Családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgáltatás, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A családsegítés keretében biztosítani kell a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését, a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalmozással és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben lévő családokat segítő szolgáltatásokat.

A családsegítés keretében végzett tevékenységnek - mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira.

Családsegítés	szolgáltatást felkeresők (fő)	gondozott családok száma	családlátogatás száma (eset)	esetkezelések (alkalom)
2010.	2442	255	825	6765
2011.	2689	299	822	7411
2012.	2718	327	713	7023
2013.	2429	196	309	8543
2014.	859	195	166	3834

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató (család- és gyermekjóléti szolgálat) keretében működtethető.

A települési önkormányzat 2015. október 31-éig felülvizsgálta a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának módját, szervezeti kereteit és az e feladatok biztosítására kötött ellátási szerződést és 2015. november 30-áig döntött a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának a 2016. január 1-jétől hatályos rendelkezéseknek megfelelő biztosítása módjáról.

A **járásshely település**, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat és a megyei jogú város lakosságszámtól függetlenül **köteles család- és gyermekjóléti központot működtetni**. A járáshely településen működő központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.

Család- és gyermekjóléti központnak az a járáshely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve **szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik**.

VII. 2.6. Nappali ellátás

A nappali ellátás alapvetően nyitott, a szükségletekre gyorsan reagáló, integráló szerepet betöltő ellátási forma, amely háttérét adhatja települési szinten az alapszolgáltatások összekapcsolásának és ezáltal intézményi formaként történő megjelenésének.

VII. 2.6.1. Idősek Klubja

Az Idősek Klubja szolgál a tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek és a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve személyek nappali ellátására.

VII. 2.6.2. Fogytékosok Nappali Intézménye

Fogyatékosok Nappali Intézménye 2000-től működik, az önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra képes, de felügyeletre szoruló fogyatékkal élő személyek részére nyújt ellátást.

Az intézmény

- biztosítja részükre a napközbeni tartózkodást, a társas kapcsolatok kialakítását, személyiségük és készségük-képességük fejlesztését, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítését, elősegítve ezzel az önálló életvezetést és életminőségük javulását,
- igény szerint szervezi az étkezésüket,
- támogató szolgáltatás keretében oldja meg napi szállításukat, ami a hozzátartozók számára nagy segítséget nyújt, hiszen nem minden család rendelkezik a szállításukhoz megfelelő gépjárművel,
- 2008 áprilisától rendelkezik **szociális foglalkoztatásra** vonatkozó működési engedéllyel.

VII. 3. Szakosított ellátási formák

VII. 3.1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

VII. 3.1.1. Időskorúak Gondozóháza

Időskorúak Gondozóházában azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek ellátása biztosított, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

VII. 3.1.2. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása

Az önkormányzat Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállását működtet azok számára, akiknek a lakhatása más módon nem biztosított. Az ellátottak szociális és mentális gondozása elősegíti a társadalomba való visszailleszkedésüket.

VII. 3.2. Ápolást, gondozást nyújtó intézmények

VII. 3.2.1. Idősek Otthona

Az idősek otthona működtetését az önkormányzat **önként vállalt feladatként** látja el. Az önmaguk ellátására nem vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi háromszori étkezéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, jogszabály szerinti egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról gondoskodik a bentlakásos intézmény.

Az idős személyek esetében – akiknél a demencia körébe tartozó kórkép került megállapításra – az intézményen belül intenzív gondozást biztosító „demens” részleg került kialakításra a Barát u. 4-6. szám alatti telephelyen. A gondozási munkában az ápolási és egészségügyi ellátáson kívül fontos feladat a mentálhigiénés gondozás, az ellátottak testi-lelki egyensúlyának megtartása.

Az Egyesített Szociális Intézményben 2013–2014-ben ellátásban részesülőkről szóló kimutatást az 1. melléklet, a 2015. november 30.-i gondozotti létszámot és a várakozók számát a 3. melléklet tartalmazza.

VIII. ELEMZÉSEK

A különböző elemzések – csakúgy, mint a szükségletfelmérések – az integráltan működő Egyesített Szociális Intézmény Idősek Otthona vonatkozásában készültek.

VIII.1. PEST-elemzés (környezetelemzés)

Politikai és jogi tényezők: Az országgyűlés az elmúlt években gyakran módosította az Szt.-t és a végrehajtási rendeleteket. A törvények indoklásából is megállapítható, hogy a szociális szolgáltatások vonatkozásában igyekeznek az **otthonközeli ellátásokat** megerősíteni annak érdekében, hogy az ellátott minél tovább otthonában maradjon és ne a bentlakásos intézményi ellátást vegye igénybe. Lehetőséget biztosít az egyes intézményi szolgáltatások **integrált szervezeti formában történő** megszervezésére. Meghatározza, hogy mely szervek kötelesek a személyes gondoskodás megszervezésére, melyek az intézmény fenntartójának feladat- és jogkörei.

A szolgáltatások nyújtását engedélyhez köti. A törvény lehetőséget biztosít egyes szolgáltatások ellátási szerződéssel történő ellátására, **preferálva az egyházi, vagy más, nem állami intézmények szerepvállalását** is a rendszerben.

A törvény-tervezeteket, módosítási javaslatokat az elfogadást megelőzően társadalmi vitára bocsátják, lehetőséget adva ezzel a véleményformálásra. Jogszabály alapján nemcsak a törvényekhez, de a helyi rendelethez is előzetes hatásvizsgálatot kell készíteni.

Az idősek otthona szolgáltatást - amely nem kötelező - az önkormányzat továbbra is fenntartotta. A korábban megyei fenntartású intézményeket és a nem integrált bentlakásos intézményeket már nem az önkormányzatok tartják fenn.

Kérdés, hogy a város által fenntartott intézmény jogi helyzete miként változik, átadásra kerül-e más fenntartó részére.

Gazdasági tényezők: közvetlenül érintik az intézményt. Az intézmény működési forrásai a központi költségvetési hozzájárulás, az intézményi bevételek (térítési díjak) és az önkormányzat által a működéshez biztosított saját forrás. A többszámú finanszírozás érdekében ki kell használni a pályázati forrásokat. Ezeken túlmenően évente 10-15 millió forint származik hagyatékból, testvérvárosi adományokból (cél megjelölésével pl. lift, akadálymentesítés), valamint alapítványi támogatásból.

Az önkormányzat rendeletében meghatározza ugyan az önköltség figyelembe vételével az intézményi térítési díjat, de a **személyi térítési díjra** vonatkozó szabályok (költőpénz meghagyása, hozzátartozó díjfizetési kötelezettségének megszüntetése, az ellátott jövedelme maximum 80 %-ának figyelembe vétele) korlátozzák a bevételek jelentős növekedését.

A május 1-jétől bevezetett belépési hozzájárulás a Vörösmarty utcai Otthonház apartmann részlegén 21 férőhelyre, a Teveli úti otthonház 31 férőhelyére került megállapításra. A hozzájárulást beköltözéskor kell befizetni, 3 év visszafizetési kötelezettséggel.

A belépési hozzájárulás bevezetésével a várakozók száma nem csökkent a két telephelyen. A tartós bentlakásos ellátást igénybe vevők körében a teljes térítési díjat megfizető ellátottak száma az előző évhez képest tovább növekedett. A minimum személyi és tárgyi feltételeket mindenképpen biztosítani kell, mert ennek hiányában a működést nem engedélyezi a kormányhivatal. Ez azt is jelenti, hogy bizonyos felújításokat, eszközbeszerzéseket mindenképpen el kell végezni. Az intézményi kiadások jelentős részét teszik ki a bérek és járulékok költségei, a dolgozók létszámát azonban nem lehet csökkenteni a rendeletben meghatározott minimumfeltételek miatt.

Társadalmi tényezők: a város demográfiai mutatói nem térnek el az országos tendenciától, növekszik a 60 év felettiak száma. A településen több mint 6000 nyugdíjas korú polgár él. Az idősök otthona ellátást 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkezők vehetik igénybe. Ebből következik az a tény, hogy rosszabb egészségi állapotban kerülnek be az ellátórendszerbe és sajnos rövidebb ideig is gondozhatóak. A férfiak átlag életkora 3-4 évvel alacsonyabb a nőknél, így magasabb a női ellátottak száma.

Az integrált intézmény átjárható, a szolgáltatások egymásra épülnek, a házi segítségnyújtást szükség esetén az Időskorúak Gondozóházában, majd az Idősök Otthonában való elhelyezés követi. Napjainkban nem jellemző a többgenerációs együttélés, így a családtagok nem tudják az idős hozzátartozóikat gondozni. A fizetés nélküli szabadság lehetősége ugyan létezik, de csak nagyon ritka esetben kéri a hozzátartozó ápolása céljából, hiszen hosszú távon a munkahely elvesztéséhez vezethet. A települési ápolási támogatás összege olyan alacsony, hogy a család megélhetését veszélyeztetheti és ezek a problémák a szociális szféra más területén kerülnek felszínre.

Technológiai tényezők: az intézmény alapvető infrastruktúrája megfelelő színvonalú, pályázatok és támogatások segítségével a jövőben is szinten tartható, vagy tovább javítható. Minden pályázatban külön figyelmet fordítottak a számítógéppark korszerűsítésére, az intézmény munkáját megkönnyítő programok megvásárlására. Az intézmény menedzselése érdekében saját forrásból honlapot készítettek. Az információ áramlást a különböző helyi és megyei médiumok, honlapok is segítik: www.papa.hu, www.papa-ma.hu, Pápa és Vidéke, Pápa Városi Televízió.

VIII.2. SWOT-analízis

Lényege a közvetlen környezet és a belső helyzet átfogó, jövőorientált elemzése. Gondolkodási, elemzési rendszer, amely a külső környezeti tényezőket és a belső intézményi adottságokat összeveti és ezzel meghatározza a szervezet erősségeit és gyengeségeit a piaccal való összefüggésükben.

ERŐSSÉGEK

- sokszínű, komplex szociális ellátás, szakmai felkészültség,
- erős kapcsolat az alapellátással, kórházzal,
- szakmai elhívatottság, jó intézményi menedzsment,
- jó helyzetfelismerő képesség,
- pályázatokon való aktív részvétel,
- szolgáltatói szemlélet,
- kliensközpontúság, szükségletközpontúság,
- egyéni szükségleteknek megfelelően átjárhatóság, rugalmasság,
- továbbképzéseken való részvétel,
- civil és egyházi szervezetekkel, oktatási intézményekkel, testvérvárosokkal való rendszeres kapcsolat,
- önkéntesek bevonása.

GYENGESÉGEK

- a finanszírozás elégtelensége,
- a szociális ágazat érdekérvényesítő képessége, presztízse gyenge,
- a szociális szakma megbecsültségének hiánya, mely kihat az intézmény dolgozóira,
- a jogszabályi környezet a 4 órán túli ápolási szükségletet és demens ellátást preferálja,
- szakdolgozók egészségügyi ismereteinek hiánya az oktatási rendszer változása miatt,
- pályaelhagyás,
- képzésekre, továbbképzésekre fordítható forrás csökken,
- az ellátási harmonizáció nem teljes az egészségügyi és a szociális ágazat között,
- az alapszolgáltatások rendszere nem csökkenti a bentlakásos ellátási forma iránti igényt,
- jogszabályi módosítások gyakorlati alkalmazása esetenként nehézségekbe ütközik,
- az infrastruktúra kissé elavult.

LEHETŐSÉGEK

- a helyi média érzékenysége a szociális ellátórendszer irányába,
- az egészségügyi és szociális ellátórendszer együttműködése,
- a folyamatos továbbképzéssel a szakmai ismeretek bővítése, készségek, képességek javítása,
- a csapatépítő- és személyiségfejlesztő tréningek,
- a partnerkapcsolatok ápolása, bővítése,
- a pályázatok további kihasználása,
- a szakmai konferenciák megrendezése,
- publikáció, széleskörű tájékoztatás,
- újabb civil szervezetekkel való kapcsolat felvétele, további erősítése,
- társadalmi szemléletváltás elősegítése,
- együttműködési szerződések kötése.

VESZÉLYEK

- folyamatosan változó jogszabályok,
- a szociális ellátórendszer területén az infrastrukturális fejlesztések elmaradása,
- bürokrácia növekedése a hivatalos ügyek intézésénél, adminisztrációs leterheltség miatt csökken az ellátottakra fordított idő,
- ugyanazon a „piacon” több szereplő jelenik meg (állami, nonprofit, profitorientált szervezetek),
- kiegészítő szindrómák jelentkezése,
- társadalmi-, gazdasági folyamatok miatt a jövőkép bizonytalansága,
- központi költségvetési támogatás csökkenése a minőség romlásához vezethet,
- elöregedő társadalom,
- hospitalizálódás.

VIII.3. Porter 5 tényezős modell

A versenysztratégia nem más, mint azoknak a kulcstényezőknek (erősségek és gyengeségek, gazdasági és társadalmi lehetőségek és fenyegetések, a megvalósításban szerepet játszó személyek érdekei, átfogó társadalmi követelmények) a mérlegelése, melyek megszabják az elérhető teljesítmények határait. A jelenlegi gazdasági helyzetben csak az szerezhethet versenyelőnyt, aki rugalmasan és gyorsan képes reagálni és megfelelően alkalmazkodni.

A versenyt **5 fő tényező** határozza meg:

- 1) **Új versenytársak piacra lépésének veszélye: a szociális ágazatban leginkább** az egyházi fenntartású szolgáltatók megjelenése jelenti a legnagyobb kihívást.
- 2) **Ágazati verseny:** Azonos szolgáltatások esetén a szolgáltatók mindig riválisai egymásnak, minél több a szereplő, a verseny annál kiegyeztettebb.
Az Egyesített Szociális Intézmény fenntartója egyrészt az önköltségnél alacsonyabb összegben határozta meg az intézményi térítési díjat, másrészt – az ellátott jövedelméhez igazodva – rendeletében mérsékli, így igyekezik működtetni a szolgáltatásokat.
Védelmet jelent az intézménynek a versenytársakkal szemben az, hogy az ellátásban már részesülők elégedettek a szolgáltatás minőségével, nagyfokú bizalom alakult ki az ellátott és gondozója között. A szolgáltatás kiszámítható, szükség esetén az integrált intézmény másfajta ellátást is tud biztosítani, hiszen a szolgáltatások egymásra épülők és átjárhatóak. Ez olyan előny, amelyet az intézmény tartósan fenn tud tartani és a versenytársak nem tudják ellensúlyozni.
- 3) **Helyettesítő termék:** Felvetődik, hogy egy terméket mennyire tud helyettesíteni egy másik termék. Valójában a termék (szolgáltatás) ugyanaz a jogszabály erejénél fogva, ugyanakkor a szakmai tartalmában, minőségében lehetnek olyan eltérések, ami miatt a vevők (ellátást igénylők) a számukra jobbat fogják választani a szolgáltatók közül.
- 4) **Szállítók:** az intézmény a szolgáltatás térítési díjánál a lehető legmagasabb díjat szeretné elérni, de másik piaci szereplők megjelenésének, az ellátottak jövedelmi viszonyainak valamint a helyi politikai érdekek figyelembe vételével az alkupozíciója közepes, pedig olyan szolgáltatása van, amely az ellátottnak nagyon fontos.
- 5) **Vevő:** Az ellátást igénybe vevő jó minőséget akar, de lehetőleg alacsony áron. A szolgáltatók eltérő minőségű szolgáltatást nyújtanak, eltérő áron. Amennyiben a vevő jól informált, akkor nő az alkupozíciója.

Az Egyesített Szociális Intézmény arra összpontosít, hogy a piacon megjelentő szolgáltatásai valamiben különlegesebbek legyenek az ellátottak számára. A sikeres megkülönböztetés esetében kialakulhat egy „hűség” az intézmény felé, amely védelmet nyújt a piaci versenyben. Emellett igyekezik egy szűkebb „piaci rétegre” – az idősekre – koncentrálni a város területén, így ebben a szegmensben piacvezetővé vált.

VIII.4. BCG-mátrix

Használatával választ kapunk arra, hogy az intézmény szolgáltatásai közül melyik vagy melyek iránt a legnagyobb a kereslet. Azt is ábrázolja, hogy az intézmény helyzete megengedi-e a fejlesztést.

1. **Sztár szolgáltatás:** a kereslet nő iránta, és az intézmény képes a további fejlesztésre. Ezek közé tartozik az Idősek Otthona. A pályázati lehetőségeket az intézmény igyekezik kihasználni. A bevétel várhatóan emelkedik a belépési hozzájárulás bevezetésével.
2. **Kérdőjeles szolgáltatás:** nő a kereslet irántuk, de az intézménynek nincs lehetősége arra, hogy fejlesszen. Ide tartozik az átmeneti elhelyezést nyújtó Időskorúak Gondozóháza, azért, mert az Idősek Otthonánál alacsonyabb személyi térítési díjat lehet megállapítani. A kevesebb bevétel mellett ugyanolyan minőségű szolgáltatást kell nyújtani, mint a tartós bentlakásos Idősek Otthonában.

Ebben a jogszabályi környezetben nem gazdaságos az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény fenntartása, ugyanakkor az idősek otthona szolgáltatás biztosítása Pápa Város Önkormányzatának nem kötelező feladata. Mégis inkább az utóbbi további működtetése a pozitívabb, mert megvan rá az igény, kivítva a szolgáltatás a presztizsét, magasabb a személyi térítési díj, másrészt pedig a város érdeke is ezt kívánja.

3. **Fejőstehén szolgáltatások:** jól bejáratott szolgáltatások, amelyeket az intézmény már régóta kínál, de a kereslet irántuk egyre inkább csökken. A férőhelyek kihasználtságát folyamatosan figyelemmel kell kísérni annak érdekében, hogy a szükséges intézkedéseket időben meg lehessen tenni.

Az **Idősek Klubja** nappali ellátást nyújt 40 engedélyezett férőhelyen. Az ellátási forma feladata a hiányzó családi gondozás pótlása, az igénybe vevők szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények között egyedüllétének megszüntetése, izolációjának elkerülése, a tétlenség kóros következményeinek megelőzése, egészségi állapotának figyelemmel kísérése és javítása, higiénés szükségleteinek biztosítása. A klubban komplex gondozási tevékenység folyik, amely magába foglalja a fizikai és egészségügyi ellátást és a pszichés gondozást.

A fenntarthatóság érdekében meg kell keresni a lehetőséget az önköltség csökkentésére (amely maga után vonja az alacsonyabb intézményi térítési díjat), illetve lehetséges, hogy dönteni kell a férőhelyek további csökkentéséről is. Az Idősek Klubja kihasználtsága az idei évben sem változott, továbbra is alacsony, mely annak tulajdonítható, hogy az idősek elsősorban az otthonközeli ellátásokat veszik igénybe pl. házi segítségnyújtást, étkeztetést, másodsorban a család, mint természetes támasz segítségével oldják meg a gondozást. Fontos szerepet játszik, hogy a szolgáltatásért térítési díjat kell fizetni. Tapasztalat, hogy az állapot romlásával azonnal a bentlakásos ellátás lehetősége kerül előtérbe. Ilyenkor a gondozási szükséglet eléri a 4 órán túli gondozást-ápolást. Egyre gyakoribb az Idősek Klubjában a demens betegek ellátása, mivel az ő otthoni gondozásuk a legnehezebb. A gondozást felvállaló család számára ez a segítség átmenetileg megoldás a végleges intézeti elhelyezésig.

Az intézményen belüli szolgáltatások átjárhatósága az integrált intézmény előnye, sajnos a nappali ellátási forma még is háttérbe szorult. A szolgáltatás menedzselése érdekében mindent megtesz az intézmény, a bentlakásos elhelyezési kérelem benyújtásakor minden esetben tájékoztatás kapnak az érintettek a nappali ellátásról, emellett a különböző fórumokon, nyugdíjas egyesületeknél tartott tájékoztatón is felhívja a figyelmet a szolgáltatásra.

4. **Döglött kutya szolgáltatások:** kicsi a kereslet irántuk, az intézmény alig tudja fenntartani őket. Jelenleg az integrált intézményben nincs olyan szolgáltatás, amelyet meg kellene szüntetni és más szolgáltatóval kötött feladat-ellátási szerződéssel elláttatni.

IX.

FELADATOK, FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSÁNAK EGYES SZINTJEIN

Az Szt. alapján a személyes gondoskodás megszervezése a települési önkormányzat feladata, a törvény meghatározza a kötelezően biztosítandó ellátási formákat az állandó lakosok számától függően. Ezt figyelembe véve Pápa Város Önkormányzata széleskörű **ellátórendszer kiépítésére** törekedett, ami természetesen nem azt jelenti, hogy valamennyi szolgáltatást biztosítani tudja és a felmerülő szükségletet teljes mértékben ki tudná elégíteni.

IX.1. Az önkormányzat szabályozási hatáskörében elvégzendő feladatok

A jogszabályi változások figyelembevételével a korábbi gyakorlatnak megfelelően évente több alkalommal is indokolt a helyi szociális ellátásokra vonatkozó rendeletek felülvizsgálata és módosítása, a lakossági tájékoztatás rendszerének szinten tartása: hirdetmény, Pápa Városi Televízió, Pápa és Vidéke, Önkormányzat honlapja útján.

IX.2. Az Egyesített Szociális Intézmény szolgáltatásaival kapcsolatosan – a koncepcióval összhangban - már megvalósult és lehetséges változások

A működtetéshez szükséges forrásokat – a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás kivételével – az ellátottak által befizetett térítési díjak, a központi költségvetésben meghatározott normatíva és az önkormányzat biztosítja.

A hatékonyabb és gazdaságosabb működtetés legfőbb problémája, hogy az intézmény a tevékenységét több telephelyen végzi, amely nagymértékben növeli a fenntartási költségeket és az önköltséget is. A személyi kiadások vonatkozásában az okoz jelentős kiadást, hogy jogszabály határozza meg minden ellátásra kiterjedően a személyi minimumfeltételeket, amelynek hiányában az engedélyező hatóság a működést nem engedélyezi.

A bevételeket korlátozza egyrészt a központi költségvetési támogatás, másrészt pedig a megállapítható térítési díjakra, valamint az ellátottak által fizetendő személyi térítési díjakra vonatkozó jogszabályi háttér. A gazdaságosabb működés érdekében elsődleges feladat a szolgáltatások kevesebb telephelyen – ebben történt is előrelépés -, kisebb alapterületen történő ellátása, amely működési és szervezeti átszervezést is jelent.

IX.2.1. Idősek Otthona

2008. január 1-jétől a legalább 4 órás ápolási szükséglet mint bekerülési feltétel bevezetése, illetve a házi segítségnyújtás mint alapszolgáltatás megerősítése miatt **csökkent** az idősek otthonába felvehetők száma.

2008. december 31-én az Idősek Otthonába összesen 127 fő várakozott felvételre, ezzel szemben 2015. november 30-án a várakozók száma 99 volt, melyből 76 fő rendelkezik az előírt gondozási szükséglettel.

Az Idősek Otthonában történő elhelyezés kezd összemosódni az egészségügyi ellátással, hiszen egyre rosszabb állapotban költöznek be az intézménybe az ellátottak. A Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézet Szakrendelő struktúrájában **135** a krónikus ágyak száma, az itt ellátott betegek egy része is időotthoni elhelyezésre várakozik.

Az Szt. rendelkezései alapján a fenntartó önkormányzat 2015. május 1-jétől meghatározta azokat a férőhelyeket, amelyek betöltése esetén belépési hozzájárulást kell fizetni, mely az Idősek Otthona telephelyei közül a Vörösmarty utcai Otthonház apartmann részlegén 21 férőhelyet, a Teveli úti otthonházban 31 férőhelyet érintett.

A belépési hozzájárulás bevezetése nem csökkentette a várakozók számát, a rendelkezés hatályba lépése óta 7 fő foglalta el a férőhelyét.

IX.2.2. Időskorúak Gondozóháza, Idősek Klubja

A két szolgáltatás az Árok u. 7. szám alatti ingatlanban működött, az Időskorúak Gondozóháza 25, az Idősek Klubja pedig 50 férőhellyel. A gazdaságosabb működtetés érdekében a telephely megszűnt és a férőhelyek csökkentésével egyidejűleg a Barát u. 4-6 telephelyre költözött. Az **Idősek Klubjának** a 40 főre csökkentett férőhely ellenére is alacsony a kihasználtsága, vagy tovább kell a férőhelyet és a térítési díjat csökkenteni, vagy más szolgáltatóval kötött szerződés útján kell ellátni a feladatot.

IX.2.3. Fogytékosok Nappali Intézménye, Családok Átmeneti Otthona

Az önkormányzat feladat-ellátási szerződést kötött a Sarokkő Baptista Gyülekezettel a **Családok Átmeneti Otthona** szolgáltatás nyújtására, így 2011-től a szolgáltatás a Kánaán-Házban működik. A 20 férőhellyel rendelkező **Fogytékosok Nappali Intézménye** a korábban kollégiumként működő, ma pedig részben turista szállóként üzemelő épület földszintjén kapott elhelyezést 2012. január 1-jétől. Az új épület sokkal jobb állagú, fűtése korszerűbb.

IX.2.4. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása

Az intézmény 2012-ben az Európai Szociális Alaphoz, "Hajléktalan szálló korszerűsítése és bővítése Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézményénél" címmel pályázatot nyújtott be, melyen 2013 májusában 90.934.120,- Ft támogatást nyert. A projekt célja, hogy Pápa Város Önkormányzata által fenntartott és az Egyesített Szociális Intézmény keretében működő Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása ellátási tevékenységének korszerűsítése, az ellátás szakmai, technikai hátterének javítása megvalósuljon. A szálló létszámának bővítésével az időszakos hajléktalan ellátás megszűnt, hiszen az átalakított épület egész évben helyet tud biztosítani azok számára is, akik ezt az ellátási formát csak időszakosan vették igénybe. Az energetikai fejlesztés megvalósítása elősegítette a közüzemi díjak csökkenését és ez által gazdaságosabbá vált az ellátás.

IX.2.5. Alapszolgáltatások

Az alapszolgáltatások további erősítése és fenntartása fontos feladat. Az ellátási formák iránt jelentős igény mutatkozik az idősök részéről.

X.

A SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK ÉS SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK RENDSZERE A SZOCIÁLIS TÖRVÉNY ALAPJÁN

Az önkormányzat feladata a hiányzó ellátási formák biztosítása, melyről gondoskodhat önállóan, saját fenntartásában működő szolgáltató, vagy intézmény fenntartásával, de lehetővé teszi a jogszabály azt is, hogy egy külső szolgáltatóval kötött ellátási szerződés révén, vagy a szolgáltatót, intézményt fenntartó önkormányzati társulásban történő részvétellel tegyen eleget kötelezettségének. Megállapítható, hogy a nappali ellátás és az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények vonatkozásában is vannak **hiányosságok**.

A jelenleg hiányzó kötelező ellátási formákat az önkormányzatnak nem gazdaságos működtetni, mert alacsony a központi költségvetési támogatás és **nincs rá megfelelő számú igény**. Alacsony férőhelyszám mellett is biztosítani kell a minimum személyi és tárgyi feltételeket. Ha mégis vállalja a feladatellátást, úgy pénzeszközöket von el a többi, egyébként jól működő és növekvő kihasználtságot mutató szolgáltatásoktól. Feladat-ellátási szerződés megkötésével is biztosítható a feladatellátás, de az alapítványok, egyházi fenntartási intézmények is a lehető leggazdaságosabb működtetésre töreksenek és vannak olyan intézményi ellátások, amelyet nem preferálnak.

A nem önkormányzati szolgáltatók **elsősorban az intézményi elhelyezést nem igénylő ellátási formákat részesítik előnyben** (nem kell intézményt fenntartani, csak egy ellátottak előtt nyitva álló helyiségre van szükség), ugyanakkor az alapszolgáltatásokat az önkormányzat saját maga kívánja ellátni a jövőben is, hiszen az egymásra épülő, átjárható szolgáltatások alapjait nem kívánja más szolgáltatónak átadni.

SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

Szolgáltatás megnevezése	kötelező/ nem kötelező feladat	biztosított/ nem biztosított
ALAPSZOLGÁLTATÁSOK		
étkeztetés	kötelező	biztosított
házi segítségnyújtás	kötelező	biztosított
családsegítés	kötelező	biztosított
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	nem kötelező (állami feladat Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság)	szerződés alapján biztosított
támogató szolgáltatás	nem kötelező (állami feladat)	biztosított
nappali ellátás - idősek klubja - hajléktalanok nappali ellátása - nappali melegedő - fogyatékosok nappali ellátása - pszichiátriai betegek nappali ellátása	kötelező kötelező kötelező kötelező kötelező	biztosított nem biztosított nem biztosított biztosított nem biztosított
SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK		
ápolást, gondozást nyújtó intézmény - idősek otthona	nem kötelező (állami feladat)	önként vállalt
átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény - időskorúak gondozóháza - éjjeli menedékhely - hajléktalan személyek átmeneti szállása	kötelező kötelező kötelező	biztosított nem biztosított biztosított

XI.

A KONCEPCIÓBAN FOGLALTAK VÉGREHAJTÁSÁTÓL VÁRT EREDMÉNYEK

A gazdaságosabb működést eredményező intézkedéseken (férőhelyek csökkentése, telephelyek megszüntetése, térítési díjak felülvizsgálata, önköltség mérséklése, szerződéssel történő feladatellátás, pályázati források kihasználása) túlmenően jelenleg nehéz a jövő feladatainak meghatározása, hiszen további jogszabályváltozások várhatók.

Ebben a változó környezetben jelenleg azokat a megfogalmazott erősségeket és lehetőségeket kell az intézménynek kihasználni, amelyek nem csak a gazdasági, politikai helyzettől és a jogszabályoktól függenek.

Elvárásként fogalmazódik meg:

- az alapelvekben megfogalmazottak érvényesülése,
- szolgáltatói szemlélet,
- rugalmasság,
- szakmai felkészültség,
- a szociális szolgáltatások, szükségletek és költségek kiszámíthatósága,
- a tudatos és tervezhető ágazati szolgáltatás- és minőségfejlesztés,
- a ráfordítások és források harmonizálása,
- a hatékonyság növelése,
- a különböző érdekcsoportokkal való eredményes egyeztetés és annak beépítése a döntéshozatali mechanizmusba,
- a szolgáltatások színvonalának megtartása,
- civil és egyházi szervezetekkel, oktatási intézményekkel való rendszeres kapcsolat,
- újabb civil szervezetekkel való kapcsolat további erősítése,
- önkéntesek bevonása,
- fegyelmezett gazdálkodás,
- a pályázati források minél szélesebb körű igénybevétele a jövőben is, melyhez a pályázati önrészt az önkormányzat mindenkor éves költségvetésében kell biztosítani.

Az elmúlt évek során elnyert pályázati források segítségével megvalósult célokat a 4. melléklet tartalmazza.

K I M U T A T Á S
az Egyesített Szociális Intézményben ellátásban részesülőkről

Sz.	Intézmény típusa	Ellátottak száma									
		2013. évben					2014. évben				
		megszűntek		új felvétel	december 31-én	megszűntek		új felvétel	december 31-én		
		meghalt	kilépett			meghalt	kilépett				
1	Idősek Otthona	35	17	49	133	35	2	35	131		
2	Idősek Gondozóháza	1	19	21	19	17	10	27	19		
3	Idősek Klubja	1	13	10	19	1	4	5	19		
4	Hajléktalanok Átmeneti Szállása	-	25	26	24	-	24	27	27		
5	Fogyatékosok Nappali Intézménye	-	5	5	23	-	7	4	20		
6	Szociális étkeztetés	35	83	100	257	30	84	95	238		
7	Házi segítségnyújtás	22	37	42	95	17	29	44	93		
8	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	10	13	23	142	11	13	22	140		
9	Támogató szolgáltatás	1	8	11	37	18	27	40	32		
	Összesen	105	220	287	749	129	200	299	719		

A szociálpolitikai feladatok éves előirányzata és ellátottak száma

Segélytípus	Előirányzat (Ft)	2015.10.31.-ig felhasznált (Ft)	Maradvány (Ft)	Ellátásban részesülők
Önkormányzati segély	5.850.000	5.327.000	523.000	656 család 1015 eset
Rendkívüli települési támogatás	19.250.000	14.289.500	4.960.500	876 család 1413 eset
Köztemetés	3.500.000	3.011.693	488.307	16 fő
Temetési kölcsön	300.000	120.000	180.000	2 fő
Ápolási díj – méltányos 2015. 02.28-ig	4.130.000	3.569.055	560.945	63 fő
Települési ápolási támogatás 2005.03.01-től	20.650.000	13.591.183	7.058.817	58 fő
Háztartási hulladékra vonatkozó díjkedvezmény	2.150.000	1.163.510	986.490	103 család
Gyermekétkeztetési kedvezmény	2.870.000	749.268	2.120.732	30 fő
Tankönyvtámogatás	200.000	40.000	160.000	4 fő
Közgyógyellátás (méltányos)	1.550.000	1.876.590	-326.590	78 fő
Települési gyógyszer-támogatás	7.770.000	4.478.700	3.291.300	186 fő
Lakásfenntartási támogatás	4.620.000	7.797.800	-3.177.800	414 család
Települési lakhatási támogatás	23.100.000	7.659.500	15.440.500	337 család
Rendszeres szociális segély 2015.02.28-ig	4.648.000	5.296.760	-648.760	40 fő
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás 2015.02.28-ig	5.928.000	13.265.040	-7.337.040	226 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	12.760.000	5.649.200	7.110.800	487 fő 974 gyermek
Óvodáztatási támogatás	540.000	240.000	300.000	22 fő
ÖSSZESEN	119.816.000	88.124.799	31.691.201	

**Az Egyesített Szociális Intézmény
gondozotti létszáma és az ellátási formákra várakozók száma
2015.november 30-én**

Ellátási forma megnevezése	Engedélyezett férőhely (fő)	Tárgyhó utolsó napján ellátásban részesül (fő)	Várakozók száma (fő)
IDŐSEK OTTHONA Barát utca 3.	49	50	35 ebből igazolással rendelkezik: 20
IDŐSEK OTTHONA Barát utca 4-6.	15	15	3 ebből igazolással rendelkezik: 3
IDŐSEK OTTHONA Teveli út 3.	31	31	12 ebből igazolással rendelkezik: 10
IDŐSEK OTTHONA Vörösmarty utca 12.	42	42	49 ebből igazolással rendelkezik: 43
IDŐSKORÚAK GONDOZÓHÁZA	20	20	22
IDŐSEK KLUBJA	40	19	-
HAJLÉKTALAN SZEMÉLYEK ÁTMENETI SZÁLLÁSA	28	24	-
FOGYATÉKOSOK NAPPALI INTÉZMÉNYE	20	24	-
SZOCIÁLIS ÉTKEZTETÉS		239	-
HÁZI SEGÍTSÉGNYÚTÁS		102	-
JELZŐRENDSZERES HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS		135	-
TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁS		41	-

KIMUTATÁS
az Egyesített Szociális Intézmény által elnyert pályázatokról

Év	Pályázat tárgya	állami támogatás /e Ft/
2008	Veszprém Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága Idősek Klubja foglalkoztatásához eszközök, anyagok vásárlásának támogatása	50
2008	Veszprém Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága "Hátrányos helyzetű gyermekek, és családjaik részére autóbusz kirándulására a Balatonra"	70
2008	Veszprém Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága, táboroztatásra	30
2008	Hajléktalanokért Közalapítvány "Közterületeken élők ellátása, krízis férőhelyek működtetése"	666
2009	Vp. Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága kirándulás a Balatonra	70
2009	Veszprém Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága "Szűkebb hazánk a Bakony megismerése"	90
2010	Támogató szolgáltatás fejlesztése (gépkocsi akadálymentesítése, átalakítása, informatikai fejlesztés, eszközbeszerzés)	500
2010	Veszprém Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága "Hátrányos helyzetű gyermekek, és családjaik részére autóbusz kirándulás a Balaton térségébe"	51
2012	"Hajléktalan szálló korszerűsítése és bővítése Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézményénél"	90.934

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ

I. CÉLOK FELADATOK ALAPELVE 2

I.1. A szolgáltatástervezési koncepció célja 2

I.1.1. Fő célkitűzése 2

I.2. A koncepció feladata 2

I.3. Alapelvek és értékek 3

II. HELYZETELEMLÉZÉS 4

II. 1. Pápa város demográfiai adatai 4

II. 1.1. Lakónépesség életkor szerinti megoszlása 4

II. 1.2. Lakónépesség nemek szerinti megoszlása 4

II. 1.3. Öregedési index 4

II. 1.4. Természetes szaporodás 5

II. 1.5. Belföldi vándorlás 5

II. 1.6. Házasságkötések és válások száma 5

II.2. Köznevelési intézmények 6

II.3. Egészségügyi ellátórendszer 7

II.3.1. Egészségügyi alapellátás 7

II.3.2. Felvilágosító programok, egyéni tanácsadás 7

II.3.3. Fekvőbeteg ellátás 8

II.4. Foglalkoztatottsági helyzet 9

II.4.1. Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint 9

II.4.2. Aktív korúak ellátásában részesülők 10

II.4.3. Aktív korúak ellátásában részesülők közül közfoglalkoztatásban résztvevők 10

II. 4.4. A nyilvántartott álláskereső Pápa városban 10

III. SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK 11

III.1. Egyesített Szociális Intézmény férőhelyei, szolgáltatásai (2012.12.31.) 11

III.2. Engedélyezett férőhelyek, kihasználtság 11

IV. EGYHÁZAK, ALAPÍTVÁNYOK, CIVIL SZERVEZETEK, ÖNKÉNTESK 12

V. IDŐSKORÚAK SZOCIÁLIS ELLÁTÁSÁÉRT ALAPÍTVÁNY 14

VI. A VÁROS SZOCIÁLPOLITIKÁJÁNAK FŐBB JELLEMZŐI 15

VII. AZ ELLÁTÁSI KÖTELEZETTSÉG TELJESÍTÉSÉNEK HELYZETE 16

VII. 1. Pénzbeli és természetbeni ellátások 16

VII. 2. Szociális alapszolgáltatások 16

VII. 2.1. Étkeztetés	16
VII. 2.2. Házi segítségnyújtás	17
VII. 2.3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	17
VII. 2.4. Támogató szolgáltatás	17
VII. 2.5. Családsegítés	17
VII. 2.6. Nappali ellátás	18
VII. 2.6.1. Idősek Klubja	19
VII. 2.6.2. Fogyatékosok Nappali Intézménye	19
VII. 3. Szakosított Ellátási formák	19
VII. 3.1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények	19
VII. 3.1.1. Időskorúak Gondozóháza	19
VII. 3.1.2. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása	19
VII. 3.2. Ápolást, gondozást nyújtó intézmények	19
VII. 3.2.1. Idősek Otthona	19
VIII. ELEMZÉSEK	20
VIII.1. PEST-elemzés	20
VIII.2. SWOT-analízis	21
VIII.3. Porter 5 tényezős modell	22
VIII.4. BCG-mátrix	23
IX. FELADATOK, FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSÁNA EGYES SZINTJEIN.	24
IX.1. Az önkormányzat szabályozási hatáskörében elvégzendő feladatok	25
IX.2. Az Egyesített Szociális Intézmény szolgáltatásaival kapcsolatosan – a koncepcióval összhangban – már megvalósult és lehetséges változások	25
IX.2.1. Idősek Otthona	25
IX.2.2. Időskorúak Gondozóháza, Idősek Klubja	25
IX.2.3. Fogyatékosok Nappali Intézménye, Családok Átmeneti Otthona, Szobabérlők Háza	26
IX.2.4. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása, időszakos férőhelyek	26
IX.2.5. Alapszolgáltatások	26
X. A SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK ÉS SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK RENDSZERE A SZOCIÁLIS TÖRVÉNY ALAPJÁN	26
XI.A KONCEPCIÓBAN FOGLALTAK VÉGREHAJTÁSÁTÓL VÁRT EREDMÉNYEK	27
MELLÉKLETEK	29